

به نام دادار پاک آزمون علوم و فنون ادبی ۱ خرداد ۱۴۰۰ دبیرستان نمونه دولتی عطیه

نام و نام خانوادگی مدت امتحان ۷۰ دقیقه

الف: تاریخ ادبیات، سبک شناسی و مبنای تحلیل فصل ۴ نمره

۱_ کامل کنید. ۰/۵ نمره

الف_ ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری..... است.

ب_ آثار برجای مانده از زبان فارسی باستان، فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی است که به خط..... نوشته شده است.

۲_ درست و نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید. ۱ نمره

الف_ می توان گفت به تعداد شاعران و نویسندگان جهان سبک وجود دارد. درست نادرست

ب_ دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان نثر مصنوع (۵۵۰ تا، ۶۱۶ ه.ق) درست نادرست

ج_ تحولی که سنایی و خاقانی در غزل ایجاد کردند باعث شد شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند. درست نادرست

د_ متن ها شنیداری، بویایی، دیداری و..... هستند، کتاب ها معمولاً متن های دیداری به شمار می آیند. درست نادرست

۳_ نخستین نمونه نثر فنی کدام کتاب از چه کسی است؟ ۰/۵ نمره

۴_ دو نمونه از ویژگی های عمده نثر فارسی سده های پنجم و ششم را بنویسید. ۰/۵ نمره

۵_ بنویسید که هر عبارت مربوط به چه کسی است؟ ۰/۵ نمره

الف_ نثر موزون را به کمال رساند. ( )

ب_ به سبب اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره گرفت. ( )

۶_ به کدام سبک بینابین گفته می شود چرا؟ ۰/۵ نمره

۷_ یکی از دلایل عمده ی روی آوردن نویسندگان سده های پنجم و ششم به فارسی نویسی را بنویسید. ۰/۵ نمره

ب_ زبان شناسی (۶ نمره)

۸_ در کدام بیت آرایه موازنه به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید. ۱ نمره

الف_ جفا پل بود بر عاشق شکستی وفا گل بود بر دشمن فشاندی

ب_ به بالای ایوان او راغ نیست به پهنای میدان او باغ نیست

۹_ کدام بیت از نظر کاربرد سجع ارزش موسیقایی بیشتری دارد؟ توضیح دهید. ۱ نمره

الف_ زمین گلشن از پایه تخت توست زمان روشن از مایه بخت توست

ب_ تیر بالای او را جز دل هدف نباشد تیغ جفا ی او را جز جان سپر نباشد

۱۰_ با توجه به بیت جاهای خالی را پر کنید. ۰/۵ نمره

گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم تر شوند اندر نعیم گل

واژه های ..... و ..... آرایه اشتقاق را پدید می آورند.

۱۱_ انواع جناس را در بیت های زیر شناسایی کنید نوع اجناس را بنویسید. ۱/۵ نمره

الف_ فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان بادپایی به زیر

ب_ ای مهر تو در دلها وی مهر تو بر لب ها وی شور تو در سرها وی سر تو در جان ها

ج_ عشق شوری در نهاد ما نهاد جان ما در بوته سودا نهاد

۱۲_ جناس همسان و ناهمسان را بیابید و معنی های جناس همسان را بنویسید. ۱ نمره

الف_ بخندید رستم به آواز گفت
ب_ یزد بربر و سینه اشکیوس
که بنشین به پیش گرانمایه جفت
سپهر آن زمان دست او داد بوس

۱۳_ سجع را بیابید و نوع آن را بنویسید. ۱ نمره

الف_ هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده
ب_ دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند
ج_ موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۴_ مصراع زیر را با خط عروضی بنویسید. ۰/۵ نمره

مرّوت نباشد بر افتاده زور

۱۵_ زیر پاسخ مناسب داخل کمانک خط بکشید ۰/۷۵

الف_ حروفی که در خط هست اما به تلفظ در نمی آید در خط عروضی حذف (می شود_ نمی شود)

ب_ واحد وزن در شعر فارسی و بسیاری از زبان های دیگر (بیت _ مصراع) است.

پ_ (شناسه ها _ است) همیشه جزء الحاقی قافیه به شمار می روند.

۱۶_ با توجه به این بیت به سوالات پاسخ دهید. ۱/۵ نمره

جمله عالم زین سبب گمراه شد
کم کسی زابدال حق آگاه شد

الف_ واژه های ردیف را شناسایی کنید
ب_ واژه های قافیه کدامند؟

پ_ حروف قافیه را شناسایی کنید.
ج_ حروف الحاقی قافیه کدام است؟

د_ حرف روی کدام است؟
ن_ قافیه طبق کدام قاعده است؟

۱۷_ با توجه به علامت هجاها کلمه های مناسب مثال بنویسید. ۰/۵ نمره

U _ _ _ ( ) _ U U _ ( )

۱۸_ کلمه های زیر را به خط عروضی بنویسید و مرز هر هجا را مشخص کنید و علامت هجاها را زیر آن بگذارید. ۱ نمره

مرّوت سوته دلان

۱۹_ کدام واژه با حذف همزه و کدام بدون حذف همزه تلفظ شده است؟ مشخص کنید. ۰/۵ نمره

الف_ باد آورده U _ _ _
دانش آموز U _ _ _ _

۲۰_ بیت زیر را به هجا های تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید سپس هجاها را با علامت خاص آن بنویسید. ۱/۲۵

هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود
وارهد از حدّ جهان بی حد و اندازه شود

د_ نقد و تحلیل شعرونثر (۴ نمره)

۲۱_ با توجه به بیت ها و ویژگی های شعر سبک خراسانی پاسخ دهید. ۱/۵ نمره

گل بخندید و باغ شد پدرام
ای خوشا این جهان بدین هنگام

چون بناگوش نیکوان شد باغ
از گل سیب و از گل بادام

همچو لوح زمردین گشته است
دست همچون صحیفه ای ز رخام
فرخی سیستانی

الف_ زبان شعر چگونه است؟
ب_ دو ویژگی ادبی آن را بنویسید.

ج_ یک ویژگی فکری این شعر را بنویسید.

۲۲_ با توجه به بیت ها پاسخ دهید.

زنی بود برسان گردی سوار همیشه به جنگ اندرون نامدار

فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان بادپایی به زیر

چو آمد خروشان به تنگ اندرش بجنیید و بردشت خود از سرش

الف_ از نظر قلمرو زبانی استفاده از دو نشانه برای یک متمم را نشان دهید. ۰/۲۵

ب_ واژه های قافیه در بیت سوم را بنویسید و حرف روی را مشخص کنید. ۰/۵ نمره

ج_ از نظر فکری مضمون غالب چیست؟ ۰/۲۵

الف_ حماسه ب_ فلسفی ج_ حکمی د_ عرفانی

د_ یک نمونه تشبیه بیابید و بنویسید. ۰/۵ نمره

۲۳_ دومورد از ویژگی های نثر دوره غزنوی و سلجوقی را بنویسید. ۱ نمره

شادبهر و پیروز باشید

حبیبی

limoonad
Education For All